

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК ТРАВЕНЬ 2015 РІК

Клуб людей похилого віку «Надвечір» вшановує пам'ять жертв нациської окупації.

Травень 2015 року в БФ «Карітас Івано-Франківськ УГКЦ» - насичений подіями. В рамках проекту «Клуб людей похилого віку «Надвечір» відбулись чергові заходи, присвячені вшануванню жертв нациської окупації.

8 травня 1945 року у Європі завершилася Друга світова війна, жертвами якої стали близько БФ «Карітас Івано-Франківськ УГКЦ» 65 мільйонів людей. Саме в цей день в БФ «Карітас Івано-Франківськ УГКЦ» відбулась чергова зустріч учасників Клубу людей похилого віку «Надвечір» - жертв тоталітарних режимів. Зі сльозами на очах колишні в'язні концтаборів, остарбайтери пригадували собі події 70-літньої

давності, коли після важких часів поневірянь нарешті вдалось вдихнути повітря перемоги. Як раділи вони тоді, що дочекались цього дня. Як радіють сьогодні, що мають можливість зустрітись, поспілкуватись, а ті, хто не в силі приходити на зустрічі, мають можливість спілкуватись з волонтерами та працівниками Карітасу, які регулярно їх відвідують.

День перемоги для українців як і раніше залишається великим святом. А починаючи з цього року вперше в Україні офіційно указом президента Петра Порошенка заснований День пам'яті та примирення. Його відзначають 8 травня, як і в інших європейських країнах. Тому зустріч учасників Клубу завершилась відвідуванням Могили бійцям за волю та незалежність України, де висадили квіти, які були вирощені дітьми та молоддю з вадами розумового розвитку. Така спільна акція – це низький уклін і подяка від нинішнього покоління за перемогу!

Заходи в травні продовжились проведенням конкурсу патріотичної пісні серед медичних коледжів Прикарпаття, мета якого -

популяризувати патріотичну пісню, розбудити у молоді почуття національної гідності та шанобливе ставлення до української історії та традиції. «Господь подарував нам нашу землю, яка так рясно скроплена кров'ю, сльозами і потом, солов'їну мову, багату культуру. Ми живемо в цій історії, тому повинні все пам'ятати і берегти. Сьогодні, як ніколи, ми маємо бути єдиними, щоб захистити нашу історію та культуру. Тому Церква та Карітас у рамках проекту сьогодні проводять «діалоги поколінь» між старшими людьми – живими свідками історії та молоддю», - наголосив у вітальному слові директор благодійного фонду «Карітас Івано-Франківськ УГКЦ» отець Володимир Чорній.

Учасниками конкурсу стали творча талановита молодь із трьох закладів: Івано-Франківського базового медичного коледжу, коледжу Національного медичного університету та Коломийського медичного коледжу. Учасники Клубу – жертви націонал-соціалізму та комуністичного режиму, діти концтаборів, які сьогодні у рамках проекту діляться своїми нелегкими спогадами з молоддю, були присутніми у залі й не стримували сліз, слухаючи щирі пісні, сповнені болю та надії.

Голова конкурсного журі, заслужений працівник культури Жанна Зваричук наголошує, що такі конкурси є дуже важливими, бо дають можливість молоді виразити свої почуття та співпереживання за долю держави, особливо у такий складний час. Частина пісень, які співали молоді люди – торкалися сучасної війни на Сході.

Перше місце у конкурсі зайняв Коломийський медичний коледжу імені Івана Франка, друге Івано-Франківський базовий медичний коледж, третє - медичний коледж Національного медичного університету. Це вже 6-ий конкурс патріотичної пісні, який проводить Карітас за останніх кілька років. Заходи відбувалися за фінансової підтримки Програми «Місце зустрічі – Діалог» німецького фонду «Пам'ять. Відповідальність. Майбутнє».

**Олег Дмитрук, БФ «Карітас Івано-Франківськ УГКЦ»,
Координатор проекту
caritas-ivano-frankivsk@ukr.net**

Експедиція на острів Хортиця

У травні учасники проекту «Покращення якості життя літніх людей м. Орджонікідзе» провели цілий день у невимушеному спілкуванні на острові, якому нема рівних у руслі Дніпра за величиною, красою, цінністю природних та історичних пам'ятників. На цьому острові знаходилась перша столиця запорізьких козаків-Хортицька Січ. Самому літньому учаснику експедиції - колишньому в'язню німецького концтабору Олійникову Павлу Львовичу нещодавно виповнилось 91 рік, але він та інші літні люди навіть забули про свої

роки поруч з молодими волонтерами, хоча дуже багато довелося пройти пішки по заповідним місцям, про які складені легенди, пов'язані з запорізькими козаками, дніпровськими рибалками, шукачами скарбів. Разом співали по дорозі у комфортабельному автобусі, разом обідали у живописному козацькому кафе національні страви, разом пізнавали історію рідного краю. Незабутнім було відвідання типового козацького містечка з потужними воротами, сторожовими вежами, оточене ровом і частоколом. Усередині - етнографічний музей під відкритим небом, де навколо січового майдану стоять казарми – курені, резиденція отамана, корчма, січова церква, кузня, гончарна майстерня тощо. Особливо всім полюбилися і густі зарості в плавневій частині острова, де розташований Кінний театр, козаки якого продемонстрували мистецтво джигітування. Наші молоді волонтери мали змогу покататися на конях, а літні чоловіки поділилися спогадами про свою лиху молодість. Більшість учасників екскурсії вперше в житті відвідали легендарний острів, що надихав (і продовжує надихати багатьох великих поетів, письменників, художників. Велика подяка за таку можливість фонду EVZ.

Проект «Покращення якості життя літніх людей в м. Орджонікідзе»
соцпрацівник Людецай О.М.

ogbo-viktoria@i.ua

Презентація проекту до Дня Києва

30 травня 2015 року до Дня столиці та Дня Києва в парку «Перемога» Дніпровського району за сприяння Благодійного фонду «Дніпровський» відбувся Ярмарок Добра та Ярмарок соціальних проектів, на якому

волонтери ВБО «Турбота про літніх в Україні» в м. Києві Дніпровського району представила свій проект «Сприяння обізнаності родин про догляд за людьми, які постраждали від нацизму, а тепер сягнули старечого віку з знаками деменції» (дали «Деменція»). На заході були представлені інші проекти громадських організацій, та тільки наш проект стосувався людей похилого віку. Під час заходу волонтери розповідали перехожим пенсіонерам про деменцію, роздавали буклети з координатами ВБО «ТЛУ» та запрошували бажаючих долучитися до волонтерського руху. Волонтери дуже готувалися до цього заходу і розробили інформаційний плакат, на якому представлено проект «Деменція».

Не оминули своєю увагою наш проект «Деменція» і Голова Дніпровської районної в місті Києві державної адміністрації Ярослав Горбунов, заступник голови Алла Загородня та президент Благодійного Фонду «Дніпровський».

Під час заходу ми знайшли багато нових друзів. Волонтери без відпочинку спілкувалися з людьми, яких турбувала ця проблема, а таких було дуже багато.

Результатом презентації нашого проекту є шестеро людей які бажають стати волонтерами ВБО «Турбота про літніх в Україні» в м. Києві Дніпровського району. І сподіваємось, що це не останні бажаючі стати волонтерами та приймати участь у наших проектах.

Проект «Сприяння обізнаності родин про догляд за людьми, які постраждали від нацизму, а тепер сягнули старечого віку з

знаками віку з знаками деменції»

ВБО «ТЛУ» м. Київ

Шмутьова Л.Л.

Kiev-tlu@i.ua

Соціальні візити до Дня Перемоги

Найвизначнішим святом травня, є День Перемоги.

Наші волонтери ВБО «ТЛУ» відвідали всіх учасників цільової групи проекту, і привітали їх з Днем Перемоги!

Найцікавіша, хвилююча і пам'ятна зустріч була з

Косами: Клавдією Антонівною і Валентином Анатолійовичем.

Клавдія Антонівна і Валентин Анатолійович одні з перших волонтерів ВБО «ТЛУ» Дніпровського району м. Києва. Вони прийшли в організацію в квітні 2000 року і досі з нами.

Клавдія Антонівна 42 роки пропрацювала вчителем російської літератури і мови, викладала в старших класах. В ВБО «ТЛУ» вона організувала гурток з в'язання, вдома вона збирала сусідських дітей, поки батьки були зайняті своїми справами, і разом з ними читала, малювала, в'язала.

Валентин Анатолійович в організації був майстром на всі руки, відремонтувати приймач, полагодити кран, повісити картини, провести день іменинника (кожен квартал збиралися волонтери, пекли пироги, вітали іменинників).

Минув час. ... Ось уже два роки вони не виходять з дому, дуже важко підніматися на п'ятий поверх (ліфта в будинку немає) та й зір підкачав. Валентин Анатолійович майже не бачить.

Коли ми до них йшли, то переживали, бо замість двох учнів на зустріч прийшли четверо. Директору середньої школи №184 Мішиній Аллі Семенівні довелося пояснювати, що всі учасники проекту йти не можуть.

Звичайно, ми хвилювалися, коли дзвонили у двері. Але, коли побачили посмішки господарів затишної квартири, все хвилювання пройшло. Нам навіть здалося, що ми тут не вперше.

Після привітань з 9 травня - Днем Перемоги, Валентин Анатолійович за чаєм розповідав, як потрапив в німецьке місто Хростау. Ще будучи дитиною, Валентин Анатолійович закінчив сім класів середньої школи №55. Жив він з батьками в центрі міста на вулиці Енгельса. 21 червня 1941 року він з друзями домовився іти вранці на Дніпро порибалити, але, на жаль, риболовля не відбулася!

Вранці, 22 червня 1941 року по радіо оголосили про початок Війни, і відразу діти стали дорослими юнаками. Німці увійшли до Києва 29 червня 1941 року, а 15 липня Валентин Анатолійович отримав повістку в комендатуру, де йому вручили повістку до Німеччини. Так і не встиг попрощатися з батьками, тут же відвезли на вокзал.

Це була довга, важка дорога в невідомість. Ешелони були наповнені дітьми різного віку. Три роки Валентин Анатолійович у дві зміни працював на заводі по комплектації майстерень, які встановлювалися на машини. Було нелегко: деталі важкі, жили в бараках, матраци тонкі, їжі мало - весь час хотілося їсти. Жили і виживали з надією, що все закінчиться.

Батьки розшукали сина тільки в 1948 році в Душанбе, а в 1949 побачилися після довгої розлуки. У тому ж році Валентин Анатолійович зустрівся з Клавдією Антонівною. Ось уже й золоте весілля відіграли, скоро, платинова!

Поки Сергій і Женя домовлялися з Валентином Анатолійовичем про наступну зустріч щоб пограти в шахи, Клавдія Антонівна, не гаючи часу, вчила Діану і Аню в'язати «знамениті» тапочки.

Ось і пробігли дві години, ми пішли, але не розлучилися з цими душевними і добрими людьми, вони нас чекають! І ми, з нетерпінням, чекаємо наступну зустріч з першими волонтерами ВБО «ТЛУ»!

Проект «Сприяння обізнаності родин про догляд за людьми, які постраждали від нацизму, а тепер сягнули старечого віку з знаками віку з знаками деменції»

ВБО «ТЛУ» м. Київ

Шмутьова Л.Л.

Kiev-tlu@i.ua

Цей День Перемоги ми не забудемо ніколи!

У нашому проекті бере участь десять школярів середньої школи №184, а також маломобільні учасники цільової групи: Біла Антоніна Іванівна, Килимнюк Галина Платонівна, Вільчинський

Олексій Петрович, Кулішова Зоя Йосипівна - це учасники Великої Вітчизняної Війни, остарбайтери, діти які жили на окупованій території. Всі вони були запрошені на концерт який проводили 8 травня до Дня перемоги. Чудесні, різноманітні номери виступаючих до сліз зворушили наших учасників проекту, але це були сльози радості, кожен виступ юних артистів було спогадом, посмішкою і бажанням жити! Під час концерту Зоя Йосипівна прочитала свій вірш «Спогад матері». Учні аплодували їй стоячи. Кожного учасника цільової групи привітали квітами та подарунками.

Зворушливо було дивитися коли кожен учень

хотів сфотографуватися з учасником проекту, з посмішкою вони говорили, що

стали фотомоделями, і не вони стоять у черзі, а до них зібралася черга учнів, щоб сфотографуватися. Коли запитали, яке у вас бажання: усі запрошені відповіли: дожити до наступного Дня Перемоги!

Ці слова прозвучали як наказ, який потрібно обов'язково виконати!

Проект «Сприяння обізнаності родин про догляд за людьми, які постраждали від нацизму, а тепер сягнули старечого віку з знаками віку з знаками деменції»

ВБО «ТЛУ» м. Київ

Шмутьова Л.Л.

Kiev-tlu@i.ua

**Відгук волонтера клубу
"Жива Історія"**

21.05.2015 – це не тільки день Вишиванки, але гарно проведений час у хорошій компанії! Саме цього дня мала можливість відвідати п.Миколу

(Пасічника). Це людина, яка насильно вивезена була до Німеччини.

П. Микола щиро радів візиту, а також був приємно вражений гостинцями від Карітасу. Мені було цікаво і водночас хвилюєче слухати п.Миколу! Бо найчастіше на його обличчі з'являлись сльози, аніж посмішка. Про минуле не хотів розповідати дуже багато, бо казав, що це вже історія! І, на жаль, ця історія повторюється і тепер! У родині Пасічників, зять і правнук служать у зоні АТО, а саме у "гарячих точках" - м .Піски! Дружина, п.Зіна, каже, що без волонтерів її діти там би не вижили! На них тримається уся наша армія! Тому нам слід підтримувати наших воїнів можливими для нас шляхами! Найголовніше – молитовно! (плаче)

П.Микола чудовий оповідач, я навіть й не оглянулась, як пройшло дві години часу! Пригощали мене смачним плячком (як у нас кажуть на Галичині) з румбамбару і смачним зеленим чаєм. Поділюсь з вами секретом: п.Микола дав мені майстер-клас, як правильно робити голубці із картоплі!!! Бо це його хоббі – готувати українські страви! Гадаю, що справлюсь із цим рецептом!

Дякую сім'ї Пасічників за вдало проведений день, купу вражень і уроку на майбутнє!

Кілас Анна

Клуб літніх людей «Жива історія»

м. Дрогобич

karitas@mail.lviv.ua

caritas-sde.org

***Нас об'єднують
«Гарячі серця»***

Чергове засідання клубу «Гарячі серця» для учасників проекту - колишніх в'язнів концтаборів та оstarбайтерів відбулась у відпочинковому комплексі «Мальованка», який розташований серед мальовничої природи у селі Дубище Рожищенського району.

Привітна волинська природа дарувала учасникам поїздки весняні аромати поліського лісу, тепле весняне проміння та чарівний пташиний спів. Після перебування у гамірливому темпі міста, учасники проекту могли насолодитися природними звуками соснового лісу.

Тут, на лоні природи, учасники проекту привітали з Днем народження своїх наймолодших колег - Грицюк Лідію Антонівну та Гордіюк Галину Василівну. У далекому травні 1945 року народилися дівчатка у далекій Німеччині і приймали вітання із ювілейною датою – 70-річчям.

Тут же для членів клубу «Гарячі серця» був накритий стіл із традиційними волинськими стравами - частування юшкою, варениками, кулішем, узваром, трав'яним чаєм та солодощами.

Для іменинниць звучали чудові віршовані побажання, лунали пісні та спів. Настрій в усіх був радісний і піднесений, адже організаторам дійства так хотілося подарувати своїм підопічним кілька хвилин затишку і любові. Волонтери проекту підготували для учасників поїздки художні виступи, читали вірші, розповідали гуморески, проводили цікаві конкурси.

Поїздка наповнила учасників новими силами, енергією, відчуттям радості.

Під час таких традиційних зустрічей у клубі «Гарячі серця» люди, які постраждали від нацистських переслідувань, мають можливість поспілкуватися один із одним, отримати консультації спеціалістів на хвилюючі їх проблеми. В ході реалізації проекту бажаючі можуть також скористатися послугами юриста, психолога, працівників соціальних служб.

Ніна Пахом'юк,

Керівник проекту “Підвищення рівня соціальної захищеності, адаптації та рівності можливостей людей похилого віку з числа жертв націонал-соціалізму шляхом надання їм кваліфікованої підтримки та допомоги в побуті, залучення до активної громадської діяльності”

rada-grant@rambler.ru

Луцька міська громадська ветеранська організація Спілка в'язнів-жертв нацизму

**Діяльність
Полтавської міської
спілки колишніх в'язнів
фашистських
концтаборів**

В травні 2015 року Полтавська міська спілка колишніх в'язнів фашистських концтаборів продовжила реалізацію проекту «Організація допомоги маломобільним та немобільним жертвам націонал-соціалізму, створення клубу зустрічей» за підтримки німецького фонду «Пам'ять.

Відповідальність. Майбутнє». Традиційно були проведені заходи, визначені в робочому плані - семінар для учасників проекту – школярів та вчителів, відвідування немобільних та маломобільних учасників цільової групи волонтерами вдома. Але цей місяць був щедрим на події, присвячені 70-річчю великої Перемоги над нацизмом у всьому світі. Спільно з партнерською організацією Педагогічний центр «Академія» та за підтримки меценатів Полтавщини 7 травня 2015 року в малій залі Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка відбулась презентація книги «Пост Пам'яті» Михайла Пилиповича Верьовкіна – колишнього в'язня 4 концтаборів. Також відбувся показ документального фільму «Юність за колючим дротом», створеного волонтерами ГО Педагогічний центр «Академія». Учасники проекту - учні шкіл міста, студенти історичного факультету ПНПУ, викладачі, вчителі історії, директори навчальних закладів Полтавської області - більше 200 учасників презентації змогли зустрітись з унікальними людьми – героями фільму «Юність за колючим дротом» - Вороною Олександром Мефодійовичем та Верьовкіним Михайлом Пилиповичем. Перегляд документального фільму про долі полтавців – колишніх в'язнів концтаборів пройшов у дзвінкій тиші. Це був спільний внесок учасників зустрічі у справу збереження історичної пам'яті та запобігання у повторенні помилок минулого.

9 травня волонтери проекту взяли участь в традиційній акції Педагогічного центру «Академія», яка має назву «Пост Пам'яті» і спрямована на вияв поваги і турботи про учасників Великої Вітчизняної війни. В цей особливий день волонтери подарували святковий настрій до Дня Перемоги 12 родинам учасників бойових дій, колишніх в'язнів фашистських концтаборів. А 11 травня святкові вітання з Днем Перемоги силами волонтерів традиційно відбулись в Горбанівському геріатричному пансіонаті.

30 травня продовжив свою роботу ретрокінозал в клубі спілкування для літніх людей та молоді. В святковій атмосфері за чашкою з пригощанням відбувався перегляд кінофільму за замовленням – «В бой идут одни старики». Обговорення улюбленого фільму переплелось з особистими спогадами про роки II світової війни, спільними роздумами представників різних поколінь про необхідність збереження миру сьогодні.

**Олена Говорова,
м.Полтава,**

керівник проекту «Організація допомоги маломобільним та немобільним жертвам націонал-соціалізму, створення клубу зустрічей»

День пам'яті

До вшанування Дня пам'яті активно готувалися учасники проекту «Проведення різноманітних заходів на організацію дозвілля і спілкування за інтересами цільової групи з дітьми та молоддю, донесення до них життєвих сторінок історії, а натомість молоді люди допомагають їм домашніх умовах», за підтримки програми «Місце зустрічі- діалог» німецького фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє». Ними, власноруч було виготовлено для гостей «Маки»- міжнародний символ скорботи і пам'яті.

6 травня в приміщенні територіального центру соціального обслуговування відбувся захід, приурочений вшануванню пам'яті загиблих героїв на фронтах Другої світової війни «Нам 41-й не забути, нам 45-й славити», також вшанували пам'ять солдатів добровольчих загонів та регулярної армії сил АТО.

Гостями заходу були Василь Лецин, заступник голови Богородчанської райдержадміністрації, який виголосив слова скорботи та вдячності; Діана Проць, юна співачка, яка дарувала шанованим гостям приємні і актуальні, як ніколи пісні «Балада про мальви», «Світ без війни» і «Україна- це ми», а також остарбайтери, в'язні нацистських таборів, малолітні в'язні, жертви тоталітарних режимів, діти, які народилися в місцях примусового утримання та примусових робіт, жертви нацистської окупації, люди похилого віку. Усі присутні слухали і перегортали болісні сторінки історії у власній пам'яті, віддаючи шану усім загиблим і переможцям на фронтах жорстокої війни.

Автор статті: Іван Казюка, смт Богородчани.

Електронна адреса: e-mail: bogor.tz@ukr.net

Адреса сайту: bogorda.if.gov.ua

До Дня пам'яті жертв політичних репресій

Напередодні Дня пам'яті жертв політичних репресій в Причорноморському клубі жертв нацистських переслідувань «Пам'ять» відбулася презентація книги активного члена клубу - Світлани Матвієвої «Репрессии и раскулачивание по Бессарабии (1940-52гг.)». В заході, окрім членів клубу, прийняли участь представники влади, ЗМІ, громадських організацій, історики, репресовані та члени їх сімей. На адресу автора лунали слова вдячності за добре виконану благородну справу, розповіді власних тяжких історій, обмін думками і застороги про не допущення подібних повторень.

Це вже третя книга циклу Світлани Матвієвої, дві попередніх з нього розказують про репресованих і розкуркулених в Одеській області, відповідно, в 1920-26-х і 1928-36-х роках. В третій книзі висвітлені раніше закриті архівні списки сотень репресованих, ретельно вибраних дослідником-упорядником із матеріалів Державного архіву Одеської області та районних комісій по реабілітації

репресованих в Бессарабії за радянських часів, документи та фотографії із архівів таборів, надіслані рідними репресованих. В книзі також, на основі архівних матеріалів та досліджень багатьох авторів статей, розкрита складна і мінлива історія повернення придунайських земель до складу України в передвоєнний час: Пакт Молотова – Ріббентропа, Бессарабсько-Прутський похід Червоної Армії у 1940 році. Наведені особливості адміністративно-територіального поділу території Одеської області у 1940-69 рр., старі та нові найменування населених пунктів Бессарабії, спогади репресованих і свідків тогочасних подій.

Проблема реальної спрямованості та кількісних параметрів репресій в Одеській області за радянських часів значною мірою ще й досі залишається «білою плямою» в історичній науці. За матеріалами архівних документів крок за кроком розкривається страшна правда про багатолітній злочин проти свого народу під гаслами боротьби з «ворогами народу», «кулаками», «націоналістами», «посібниками фашистів» - десятками тисяч людей залишених владою напризволяще на окупованих територіях, а потім огульно притягуваних до відповідальності. Книга як результат дослідження, що цілком було побудовано на архівних джерелах, детально висвітлює процес створення і механізм функціонування репресивно-каральної системи в Одеській області, її роль у масових депортаціях і зміцненні тоталітарного режиму. Більша частина наведених у книзі документів опублікована вперше.

Історична довідка:

Фізичне знищення співгромадян, світогляд яких відрізнявся від комуністичного, розпочалося відразу після жовтня 1917 р. Воно зачепило середовища видатних діячів і певні категорії населення та періодично сягало своїх піків. «Велика чистка» 1937 – 1938 рр. була спрямована на знищення реальних та уявних ворогів Сталіна, вселення в усі верстви населення страху та почуття незахищеності, рабської залежності та покори «великому вождеві». Смертний вирок ставав звичайним явищем і не підлягав апеляції. У кращому разі, на «ворогів народу» чекав тривалий термін ув'язнення в сибірських концтаборах.

Головним наслідком масових репресій було фізичне винищення активної та інтелектуальної частини нації та моральне розтління тих, кого терор не торкнувся. За розмахом знищення населення власної країни сталінський терор не знає собі рівних у світовій історії. Він залишився у пам'яті людства під назвою Великого Терору.

Масові репресії і розкуркулення, що здійснювалися в СРСР в 1930 — 50-і роки з точки зору міжнародного права є злочинами, які нічим не відрізняються від злочинів нацистської Німеччини і класифікуються міжнародним законодавством як злочини проти людяності.

Сталінський режим нищив Україну з особливою ретельністю і масштабністю. На українській землі здійснювалося планомірне знищення українства взагалі. З 1927 по 1990 рік в Україні тільки офіційно задокументовано 1 млн. 67 тис. 355 репресованих.

Понад 2 мільйони 800 тисяч осіб стали жертвами розкуркулення й депортацій з України, що тривали протягом 1935-1951 рр. Багато з них, особливо дітей, загинули.

Внаслідок штучно створеного Голодомору 1932—1933 рр. в Україні загинуло близько 5 млн чоловік, або близько 25 % сільського населення - це стало найстрашнішим засобом нищення українського селянства.

Та особливо ретельно радянською владою винищувались цілі покоління української інтелігенції, в першу чергу – науковці-історики і діячі національної культури. Лише за 1934 р. було розстріляно 28 письменників. Культурний процес потрапив під контроль партійно-державних чиновників. Кульмінацією стало 3 листопада 1937 року, коли «на честь 20-ї річниці Великого Жовтня» у Соловецькому таборі особливого призначення за вироком Трійки були розстріляні понад 100 представників української інтелігенції. До кінця 1930-х років також було розстріляно більше 300 українських кобзарів-бандуристів - носіїв українського героїчного епосу. Жертвами сталінських репресій став цвіт української нації - молоді та середнього віку люди, які ще створили б неоціненні духовні скарби, володіючи якими, українці стали б урівень з іншими цивілізованими народами. Сама присутність таких людей у суспільстві зробила б його кращим. Фактично нищівний тоталітарний сталінський режим звів майже нанівець націєтворчий хід української історії.

Наслідки сталінських репресій - трагічні і довготривалі, вони дають взнаки і в сьогоденному житті України. Через величезні не відновні демографічні втрати - фізично знищені мільйони українців, ми і зараз маємо занепад української національної культури і інтелектуального потенціалу нації, посилену економічну і політичну залежність від Росії, а також суттєву деформацію морально-етичних відносин: руйнування традиційних українських довірливих відкритих відносин волі і взаємопідтримки, натомість - насадження атмосфери страху та абсолютної покори, заохочення доносів і формування рабської тоталітарної свідомості. Шляхом масових репресій відбулося остаточне утвердження тоталітарного режиму і абсолютної політичної влади Москви.

Керівник проекту «Причорноморський клуб «Пам'ять»

Микола Овчаренко м. Одеса

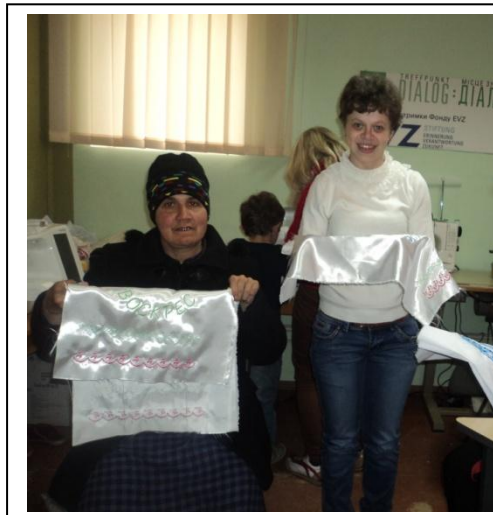
<http://avro.org.ua>

E-mail: nikovod77@mail.ru

**Зустріч-гурток літніх
людей з молоддю
напередодні
Дня Матері**

Цього року День Матері припав на 10 травня. Цей день має велике значення для нас, жінок. А з віком, почуття материнства та піклування про дітей та внуків займає все більше і більше місця в серці кожної жінки.

Третього травня в рамках проекту «Психологічна і соціальна підтримка мало мобільних і немобільних жертв нацизму, шляхом відвідувань їх вдома волонтерами-студентами і молоддю з особливими потребами» за програмою «Місце зустрічі: діалог», відбулася зустріч-гурток молоді з особливими потребами та жінок похилого віку. Ця зустріч була присвячена міжнародному Дню Матері та була проведена в Сокальському Центрі підтримки літніх людей, що постраждали від нацизму.

На зустріч було запрошено досвідчених майстринь рукоділля, зокрема Сокальської вишивки. Молоді дівчата з особливими потребами та літні жінки залюбки спілкувалися на тему материнства, ділилися жіночими таємницями з кулінарії, домашнього хазяйства та рукоділля...

На цій зустрічі дівчата розпочали вишивати рушнички, під наставництвом справжніх майстринь. Вдома вони продовжуватимуть їх вишивати та знову зустрінуться через місяць у Центрі підтримки літніх людей за чашкою чаю, діалогом та Сокальською вишивкою!

***Сокальська районна асоціація інвалідів,
Місто Сокаль, Львівська обл..***

***Ім'я автора статті: Кононова Оксана, асистент проекту
електронна адреса: kononova-o@ukr.net***

Організатор програми:
Всеукраїнська благодійна організація
«Турбота про літніх в Україні»
Адреса: 02100, Київ, Бажова, 2, 23
Веб-сайт: www.tlu.org.ua

Програма підтримки Фонду EVZ

Видання здійснюється в рамках
програми
«Місце зустрічі – Діалог» за
фінансування
Фонду «Пам'ять, відповідальність і
майбутнє» (Німеччина)

Веб-сайт: www.stiftung-evz.de,
<http://www.mestovstrechi.info/ua/>

Виконавець випуску:

Луцька міська громадська ветеранська організація

Спілка в'язнів-жертв-нацизму

Адреса: Волинська обл.,

м. Луцьк, пр. Соборності, 11а.

43000

ел. пошта: rada-grant@rambler.ru